

Juli 2019

Kulturhuset, Bredgade 4, 8870 Langå.

Postadresse: Poul Lund Pedersen, Parkvej 11, 8870 Langå.

Museets hjemmeside: www.museumilangaa.dk

Mailadresse.: pouloglilli@gmail.com

eller roarolesen@mail.dk

Kontakt: Poul Lund Pedersen tlf. 30307276

eller Roar Skov Olesen tlf. 21440296

Åbningstider:

Mandage i lige uger fra kl. 13.00 til 15.30

Torsdage kl. 14.30 til 17.30.

Du er altid velkommen til at kigge ind.

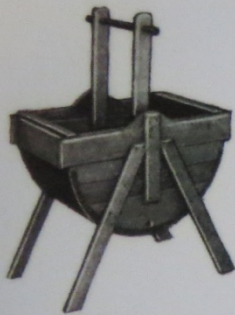
Selv om et museum som regel består af ting fra fordums tid, er man alligevel nødt til at følge med tiden. Museum I Langå har derfor taget konsekvensen og oprettet vores egen "hvidvask afdeling". Vi har lavet en udstilling om udviklingen indenfor tøjvask i den almindelige husholdning, hvilket fortrinsvis vil være emnet i dette medlemsblad.

Efter tiden med vaskebræt og zinkbaljen kom der mere moderne vaskemetoder. En af dem var "Vuggevaskemaskinen", som vi også har et eksemplar af. Man fyldte varmt vand og sæbe i maskinen foruden det tøj, som skulle vaskes, hvorefter man "vuggede" indsatsen frem og tilbage, hvorved tøjet skvulpede frem og tilbage henover zinkbelægningen i bunden, der var udformet med bølger som et traditionelt vaskebræt. Når man så syntes, det var godt nok, lukkede man vandet ud ved at trække spundsen, der ses på maskinens højre side ud. Disse dengang moderne vaskemaskiner blev også fremstillet på Langå Træindustri på Vestergade. Om den Vuggevaskemaskine, vi har, stammer derfra er desværre ukendt, da den ikke er forsynet med noget mærke eller stempel.

Produktblad fra Langå træindustri der eksisterede fra 1905 til 1989, nuværende "Trægården" på Vestergade. Her kan man se i blandt mange andre produkter "Vuggevaskemasinen" i forskellige størrelser og kvaliteter. Desværre er der ingen priser på varerne. Da det blev umoderne med ovennævnte produkter, begyndte man i stedet at lave formpresset træ, under navnet "Silva"

No. 1

Vuggevaskemaskiner prima Udførelse!
med galvaniserede Beslag og Bøgespøler

- Nr. 1, 1 1/4" Træ, prima Udførelse m/ Zink Kr.
- » 2, 1 1/4" » Konkurrence-Udførelse m/ galv. Plade »
- » 3 1," » prima Udførelse m/ Zink »
- » 4, 1" » Konkurrence-Udførelse m/ galv. Plade »
- » 0, 1 1/4" » ekstra stor, prima Udførelse m/ Zink »

Strygebrædter Fritstaaende.

- Nr. 1, almindelig Udførelse, ca. 140 x 30 x 80 cm Kr.

Prima Udførelse

Trappetiger

- 3—8 Trin, almindelig Udførelse, pr. Trin 18/06/2019 20:40
- 4—8 Trin, prima Udførelse m/ Kryds paa Bagbenene og Jernforstærkningshjørner under nederste Trin, pr. Trin »

Vaskemaskiner findes i dag i mange forskellige størrelser og udformninger. De tidligste vaskemaskiner fra omkring 1850 blev drevet med håndkraft eller damp. Elektriske drevne vaskemaskiner med motor monteret under et trækar kom frem omkring ca. år 1900. I Danmark kunne man købe de første elektriske vaskemaskiner i 1920'erne. Fra omkring 1950 anskaffede flere og flere danske husholdninger en vaskemaskine, man gik sammen flere familier og købte en maskine i fællesskab.

I Langå kunne man flere steder leje en elektrisk vaskemaskine i 1950'erne, blandt andet Marskandiser Flarup på Vinkelvej, Købmand Hansen i Skovlyst og Birk på Væthvej udlejede vaskemaskiner. Så bestilte man en maskine, som man på det aftalte tidspunkt hentede ved udlejer, eller ved den som der havde maskinen inden, hvis det var nærmere hjemmet, Efterfølgende kom den næste i lejer og hentede maskinen, eller man afleverede den selv efter aftale, maskinerne var populære, og der var stor efterspørgsel. Det var som oftest mindre og ikke så tunge maskiner, der havde monteret en vridemaskine øverst, elektrisk eller med et håndsving, der drev et par gummivalser, hvor tøj blev presset igennem, så det værste vand blev trykket ud af tøjet, inden det blev hængt til tørre. Der var på den tid flere store producenter i Danmark, bl.a. Vølund, Ferm, Haka, Nilbro og Simplex.

Vi har på museet et meget flot eksemplar af en Ferm vaskemaskine fra Ulstrup Maskinfabrik. Ferm vaskemaskinerne var gennem et halvt århundrede kendt i hele landet, da fabrikken var på sit største beskæftigede den omkring 300 personer og var en meget stor arbejdsplads, også mange fra Langå havde arbejde der. Produktionen af vaskemaskiner startede i 1938 og varede indtil Vølund koncernen overtog produktionen og i begyndelsen af 1980'erne lukkede fabrikken i Ulstrup.

Ferm vaskemaskinen som vi har på Museet er formentlig fra 1964, og har helt sikkert ikke været en man lejede ud og transporterede rundt, den er enormt tung.

Den 25. maj, havde Kulturhuset åbent hus i forbindelse med dets 10 års jubilæum. Det trak mange besøgende til og vi havde en dejlig travl dag . Efter den officielle åbning kl. 10. strømmede det ind med gæster, en af de første var borgmester Torben Hansen. Vi havde talt med Egnsarkivet og Flittige hænder om hvor længe vi skulle holde åbent og da der var musik og optræden udenfor fra kl. 13., blev vi enige om det nok blev kl. 14. Da kl. blev 14. var der stadig en lind strøm af besøgende så vi udsatte til kl. 15, men der blev ved med at komme folk, så først kl. 16.30 kunne vi lukke Museet, det var en rigtig god dag.

”Hvidvaskafdelingen” gav anledning til mange minder og fortællinger blandt de besøgende. Museet råder over en del tøjruller i forskellige størrelser og udformninger. De fleste står dog stadig i kælderen, de fylder temmelig meget. Vi håber, at de også kan komme frem ved en passende lejlighed.

Der blev ved med at komme besøgende, hvilket vi er meget taknemmelige over. Det var en fornøjelse at se så mange mennesker, der kom forbi.

Det er ikke kun de besøgende, der får fortalt et par historier, ofte er det sådan, vi også får fortalt ting omkring de udstillede genstande, som vi ikke vidste. Desuden sker det jævnligt, der kommer nogen og siger "vi har nogle ting liggende på loftet, er det noget for jer". Det er ikke unormalt, at antallet af ting, vi får indleveret, stiger efter et sådant arrangement.

På generalforsamlingen den 21. marts, valgte Poul Rasmussen at trække sig fra bestyrelsen efter snart 20 år. Det lykkedes ikke at finde et nyt bestyrelsesmedlem, så i øjeblikket er vi kun 6 i bestyrelsen. Vi vil utroligt gerne om vi kunne finde et par interesserede, der kan trække gennemsnitsalderen lidt ned, men det er vanskeligt.

Poul Rasmussen med sin velfortjente afskedsgave.

Som det fremgår af forsiden, ændrer vi åbningstider efter sommerferien. Dette sker i forsøg på at få flere besøgende i vores normale åbningstid. Vi har besluttet at holde åbent **torsdag eftermiddag fra kl. 14.30 til 17.30**, det er samme åbningstid som Egnsarkivet, tidligere Lokal Historisk Arkiv, som vi jo er naboer til på 1. sal af Kulturhuset. Det er både vores og Egnsarkivets erfaring at det er svært at få besøgende om aftenen, så nu prøver vi det.

Vi holder sommerferielukket i juli måned, men kan altid træffes telefonisk eller på mail, og hvis man har gæster eller andre der har lyst at se vores museum, så kontakt os gerne, har vi mulighed for det åbner vi med glæde og det koster ikke noget.

Vi bibeholder vores arbejdsdage **mandage i lige uger fra kl. 13 til 15.30**, hvor man naturligvis også er velkomne .

God sommer til jer alle.